

»Dessutom är inriktningen att förbättra processer och rutiner och att påverka praxis.«

intensifiera det förebyggande arbetet mot vårdskador genom den nationella satsning som nu pågår.

Sex viktiga områden har identifierats där evidensbaserade åtgärds paket har tagits fram av ledande experter inom respektive område. Tre av områdena omfattar vårdrelaterade infektioner (VRI), och i tillägg betonas betydelsen av full följsamhet till basala hygien- och klädrutiner.

Punktprevalensmätningar

(PPM) inom slutenvården görs halvårsvis. Metoden har valts för att öka medvetenheten om förekomsten av vårdrelaterade infektioner (VRI) inom den egna verksamheten och på en nationellt övergripande nivå. SKL presenterar resultaten utan inbördes rangordning mellan landsting, sjukhus och specialiteter. Arbetet med resultaten ska användas i ett lärandestyrkt, kontinuerligt förbättringsarbete som är grundat på evidensbaserade medicinska åtgärder.

Dessutom är inriktningen att förbättra processer och rutiner och att påverka praxis. Detta är ofta en nödvändighet för att möjliggöra en högre grad av följsamhet. Genombrottsmetoden används ofta som stöd, exempelvis i det 80-tal VRISS-projekt (Vårdrelaterade infektioner i vården ska stoppas) som SKL är involverat i. Dessutom pågår i de olika landstingen/regionerna ett mycket stort antal likartade projekt för att förbygga VRI. Bara inom Akademiska sjukhuset i Uppsala finns 37 sådana team.

Inom SKL pågår också arbetet med att utveckla ett nationellt stöd för en kontinuerlig infektionsregistrering, vilket då medför en incidensbaserad

uppföljning. I avvaktan på detta används PPM. Vi är väl medvetna om de begränsningar och svagheter som ett sådant system har. Samtliga av de synpunkter som förs fram i debattinläggen ovan har belysts och beaktats i vårt interna arbete i samarbete med vårdhygieniker och en i övrigt bred representation av experter från olika specialiteter i landet.

Likväl innebär PPM en bra möjlighet att genom upprepade mätningar över tid följa den egna verksamheten. De erfarenheter som där erhålls kan även andra få del av. Vi bygger på så vis en fördjupad och ny kunskap som en del i ett större systemperspektiv. Flera landsting planerar också att upprepa mätningarna mellan de nationella måttillfällena.

Syftet med satsningen är att utveckla metoder för att bygga kunskap och få fram mätbara data som grund till en långsiktig och hållbar utveckling av svensk sjukvård så att den också blir den patientsäkraste i världen.

Läs mer om patientsäkerhetsarbetet på: <www.skl.se/patientsakerhet>.

SKL för gärna en direkt dialog med de olika specialiteterna om resultat som framkommer i PPM VRI i ett konstruktivt syfte som gynnar utvecklingen av patientsäkerheten. För samråd om detta, vänligen vänd er direkt till projektledaren för den nationella satsningen.

Dag Ström

MD, projektledare, Nationell satsning för ökad patientsäkerhet, Sveriges Kommuner och Landsting
Dag.Strom@skl.se

Mats Erntell

smittskyddsläkare, arbetsgrupp för PPM VRI (punktprevalensmätningar vårdrelaterade infektioner) på SKL; projektledare för Stramas punktprevalensstudier (PPS)

REPLIK TILL STIG NYMAN OM NYA KAROLINSKA:

Stöd och respektera sjukvårdspersonalen!

■ Landstingsrådet Stig Nyman motiverar bygget av Nya Karolinska utifrån en vision om att skapa »världens ledande region för Life Science« (LT 8/2009, sidan 524). Hade frågan bara handlat om rimligheten i att bygga nytt skulle andra än jag vara mera lämpade att föra diskussionen vidare. Men Stig Nymans bild av vad och vem som utvecklar KS/svensk sjukvård, och vilka faktorer som avgör sjukvårdens kvalitet och utveckling, är så förvrängd att den kräver en replik.

Hans synsätt är enligt min uppfattning representativt för svensk sjukvårds politiska ledning, oavhängigt av politisk tillhörighet. Att man tycker sig förstå patientens bästa, bättre än professionen själv, tycks vara ett mantra som genomsvyrar tänkandet. Kan bristen på kunskap och erfarenhet av den komplexa sjukvården ersättas av det egna sunda förnuftet (ofta i kombination med egna personliga upplevelser och erfarenheter av sjukvården)? – Ja, i viss mån, men det kräver, förutom stor lyhördhet och ödmjukhet, en medvetenhet om att sjukvårdens slutgiltiga mål handlar om patientens bästa, utifrån såväl ett biologiskt som ett humanitärt perspektiv.

Naturligtvis finns ekonomiska ramar för att förverkliga detta mål, men målet är till sin natur betydligt mer komplext än de ekonomiska resultat som präglar företagsvärldens målsättning.

Nej, Stig Nyman – det är varken nya sjukhusbyggen eller samarbetsprojekt som avgör kvaliteten på den stockholmska (eller svenska) sjukvården, annat än på marginalens marginal. Sjukvårdens kvalitet och dess utvecklingspo-

»Sjukvårdens kvalitet ... beror på den kompetens och attityd som de anställda inom sjukvården har.«

tential beror på den kompetens och attityd som de anställda inom sjukvården har. »Attityd«, skriver jag medvetet – för här har ni politiker ett stort ansvar.

Jag menar att politikerstyret i landet har misslyckats med det viktiga – att stödja och värna det som fungerar bra och att hjälpa det som fungerar mindre bra. Tvärtom upplever vi på sjukhusgolvet ofta ett destruktivt styre på många håll, präglat av misstro och bristande respekt för vårt arbete. Med Stig Nymans inlagor bibehålls denna känsla. Att han föredrar 40-åriga läkarkonsulter framför sjukvårdskompetens oavsett ålder skulle jag tro att många önskar att han vidareutvecklar.

Det finns i dag på många håll ett stigande missnöje inom den offentliga vården bland såväl patienter som vårdpersonal. För våra patienters skull vill jag därför uppmana Stig Nyman och andra sjukvårdspolitikerna att tänka om och att i stället stödja och respektera sjukvårdspersonalen och ge den arbetsro. Det skulle spara mycket stora summor inom sjukvården och vara den bästa garantin för nöjda och välskötta patienter nu och i framtiden.

Jag vill ändå ge Stig Nyman en eloge för att han tar »debatten«; det är vi inte vana vid på alla håll i landet.

Magnus Lichtenstein

överläkare, barnkliniken, NU-sjukvården
magnus.lichtenstein@vregion.se